

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет
Вінницький навчально-науковий інститут економіки Західноукраїнського національного
університету
Казахський гуманітарно-юридичний інноваційний університет (Республіка Казахстан)
Келецький технологічний університет (Республіка Польща)
Люблінський технологічний університет (Республіка Польща)

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Матеріали V Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

25-26 березня 2021 року

Збірник наукових праць

Електронне мережне наукове видання

Вінниця
ВНТУ
2021

УДК 378.147

I-66

Видається за рішенням Вченої ради Вінницького національного технічного університету
Міністерства освіти і науки України

Редакційна колегія: О. В. Кобилянський, доктор педагогічних наук, професор

С. В. Дембіцька, доктор педагогічних наук, доцент

І. М. Кобилянська, кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензенти: О. В. Акімова, доктор педагогічних наук, професор

В. І. Клочко, доктор педагогічних наук, професор

Інноваційні технології в процесі підготовки фахівців.

I-66 Матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 25-26 березня 2021 року : збірник наукових праць [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України, Вінницький національний технічний університет [та інш.] – Вінниця : ВНТУ, 2021.

ISBN 978-966-641-837-4 (PDF)

Збірник містить Матеріали V МНПК за такими основними напрямками: філософські та методологічні засади інноваційного розвитку вищої освіти, стратегії інноваційного розвитку вищої освіти в Україні та в світі, інноваційні технології та методики навчання в підготовці фахівців в умовах суспільства ризику, інноваційні технології в професійній підготовці технічних спеціальностей та менеджерів, проблеми впровадження в професійній освіті інформаційно-комунікаційних технологій.

УДК 378.147

Роботи подаються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність інформації, яка наведена в роботах, та залишає за собою право не погоджуватися з думками авторів на розглянуті питання.

ISBN 978-966-641-837-4 (PDF)

© Вінницький національний технічний університет, укладання, оформлення, 2021

Зміст

- Olha Kuzmenko* [USE OF FUNDAMENTAL IDEAS OF PHYSICS TAKING INTO ACCOUNT STEM-TECHNOLOGIES](#)
- Анатолій Михайлович Яровий, Андрій Анатолійович Яровий, Анатолій Дмитрович Слободяник* [ВІЗУАЛІЗАЦІЯ В КОНТЕКСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ](#)
- Анатолій Михайлович Яровий, Світлана Анатоліївна Кирилащук, Андрій Анатолійович Яровий, Анатолій Дмитрович Слободяник* [ПРО ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ СТАТУСУ СТУДЕНТА ЯК АКТИВНОГО СУБ'ЄКТА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ](#)
- Олег Володимирович Березюк* [ВІРТУАЛЬНИЙ ЛАБОРАТОРНИЙ СТЕНД ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНОЇ РОБОТИ “ДОСЛІДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОГО ШУМУ” З ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ](#)
- Віра Андріївна Петрук* [АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ПАНДЕМІЇ](#)
- Олександр Володимирович Кобилянський, Віталій Григорович Донець* [ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ](#)
- Сергій Сергійович Пугач, Віталіна Миколаївна Пугач* [ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я](#)
- Павло Васильович Пенцак, Володимир Васильович Миколайчук, Ігор Богданович Дуфанець* [ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ, ЯК СУЧАСНА ФОРМА ОСВІТИ](#)
- Руслан Валентинович Кузьменко, Олександр Михайлович Поповченко, Сергій Сергійович Степанов* [ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ](#)
- Софія Віталіївна Дембіцька, Ірина Миколаївна Кобилянська* [ЗМІСТ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ](#)
- Ольга Юріївна Пінаєва, Богдан Олегович Пінаєв* [ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ПРОЄКТІВ «МОЛЬФАР» СПРЯМОВАНИХ НА РЕАБІЛІТАЦІЮ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ](#)
- Яніна Германівна Скорюкова, Олена Валеріївна Слободянюк, Сергій Михайлович Марков* [ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ З ІНЖЕНЕРНОЇ ГРАФІКИ В СИСТЕМІ JETIQ](#)
- Ірина Анатоліївна Клеопа, Віра Андріївна Петрук* [МАТЕМАТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ КОМП'ЮТЕРНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ: КРИТЕРІЇ І ПОКАЗНИКИ ЇЇ ОЦІНКИ](#)
- Іван Вікторович Заюков, Наталія Олексіївна Васаженко, Олександр Володимирович Кобилянський* [ОСВІТНІЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ](#)
- Інна Вікторівна Віштак* [ОСНОВНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ](#)
- Роман Михайлович Горбатюк, Наталія Валентинівна Волкова* [ВИВЧЕННЯ СТАНУ СФОРМОВАНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ У ГАЛУЗІ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ](#)
- Віталій Васильович Кабак, Роман Михайлович Горбатюк* [ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС](#)
- Михайло Михайлович Ожга* [МЕТОД ПРОЄКТІВ ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ЗД ПРОЄКТУВАННЯ МАЙБУТНІМИ ІНЖЕНЕРАМИ-ПЕДАГОГАМИ](#)

- Роман Михайлович Горбатюк, Наталія Миколаївна Білан ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ЕНЕРГЕТИКІВ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ ПРОЄКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ
- Степан Вікторович Сіткар, Тарас Вікторович Сіткар ОГЛЯД КРИТЕРІЇВ НАДІЙНОСТІ ОСВІТНІХ ТЕСТІВ
- Наталія Олександрівна Рисинець МАЙНДМЕПШІНГ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
- Микола Антонович Томчук, Людмила Олександрівна Цимбалюк ФАКТОРИ ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА НАВЧАЛЬНУ МОТИВАЦІЮ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
- Олексій Васильович Матвійчук, Любов Романівна Владика ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
- Софія Віталіївна Дембіцька, Олена Сергіївна Баранецька, Сабіна Лісіца ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СЕРВІСІВ ВІДЕОЗВ'ЯЗКУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ
- Софія Віталіївна Дембіцька, Олена Сергіївна Баранецька ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКОНАННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З ОХОРОНИ ПРАЦІ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Марина Олександрівна Мясковська, Наталія Олексіївна Васаженко, Ірина Миколаївна Кобилянська ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПОШИРЕННЯ ПАНДЕМІЇ
- Софія Віталіївна Дембіцька, Ірина Миколаївна Кобилянська, Олександр Володимирович Кобилянський СТРУКТУРА ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ
- Зоряна Сергіївна Оніпко ДИДАКТИЧНІ ВИМОГИ ДО ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАСОБІВ
- Юлія Сергіївна Соколан ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ»
- Олександр Васильович Поліщук СПОСОБИ ТА ЗАСОБИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
- Микола Антонович Томчук, Марія Петрівна Козеренко ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ЗАНЯТЬ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕСТІВ У ГУГЛ-ФОРМІ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
- Світлана Василівна Нагорняк ВИМОГИ СУЧАСНОСТІ У ВЗАЄМОСТОСУНКАХ ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТА
- Наталія Василівна Мукан, Любов Василівна Дольнікова ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН СТУДЕНТАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА/ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ»
- Олена Володимирівна Гречановська НАВЧАЛЬНО-ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ВИВЧЕННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У ТЕХНІЧНИХ ЗВО
- Ірина Володимирівна Хом'юк, Віктор Вікторович Хом'юк САМОСТІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ
- Даскал Марія Валеріївна, Мещерякова Оксана Петрівна МЕТОД ЦІЛЬОВОЇ РЕАКТИВАЦІЇ ПАМ'ЯТІ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

ВИВЧЕННЯ СТАНУ СФОРМОВАНOSTІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ У ГАЛУЗІ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Криворізький державний педагогічний університет

Анотація

За аналізом результатів педагогічного експерименту вивчено стан інформаційної культури та інформаційної грамотності майбутніх інженерів-педагогів у галузі харчових технологій. Теоретично обґрунтовано напрями формування інформаційної культури майбутніх інженерів-педагогів та визначено методи діагностики її компонентів у навчально-пізнавальній діяльності.

Ключові слова: інформаційна культура, інформаційна грамотність, майбутній інженер-педагог у галузі харчових технологій, педагогічний експеримент.

Abstract

According to the analysis of the results of the pedagogical experiment, the state of information culture and information literacy of future engineers-teachers in the field of food technologies was studied. The directions of formation of information culture of future engineers-teachers are theoretically substantiated and methods of diagnostics of its components in educational and cognitive activity are defined.

Key words: information culture, information literacy, future engineer-teacher in the field of food technologies, pedagogical experiment.

Реформування освітнього процесу на сучасному етапі розвитку держави передбачає гуманізацію відносин у системі «викладач-студент», удосконалення загальної та інформаційної культури майбутніх інженерів-педагогів у галузі харчових технологій. Згідно з теоретичними положеннями, що розкривають зміст, структуру та механізми формування інформаційної культури майбутніх інженерів-педагогів у галузі харчових технологій навчання зазначимо, що це складний, динамічний та керований процес. Вивчення конкретних заходів щодо формування інформаційної культури здобувачів вищої освіти зумовлене: пошуком причин, що негативно впливають на рівень їх інформаційної готовності; виявленням педагогічних умов, які мають позитивний вплив на динаміку сформованості інформаційної культури студентів інженерно-педагогічних факультетів у процесі фахової підготовки.

Дослідження динаміки складного явища, яким є інформаційна культура майбутніх інженерів-педагогів у галузі харчових технологій, визначення факторів і умов, що позитивно впливають на рівень розвитку, вимагає вивчення первинного стану цього явища у практиці вищої школи. У зв'язку з цим, основними завданнями експериментального дослідження є такі:

- виявити рівень сформованості інформаційної культури майбутніх інженерів-педагогів;
- теоретично обґрунтувати напрями формування інформаційної культури майбутніх інженерів-педагогів та визначити методи діагностики її компонентів у навчально-пізнавальній діяльності;
- розробити та реалізувати дослідно-експериментальну програму щодо формування інформаційної культури майбутніх інженерів-педагогів у галузі харчових технологій засобами фахової підготовки;
- експериментально перевірити ефективність педагогічних умов, що позитивно впливають на формування інформаційної культури майбутніх інженерів-педагогів.

Мета і завдання дослідження визначили необхідність застосування різних методів, серед яких важливе місце посів педагогічний експеримент, що мав три етапи: констатувальний, формувальний та контрольний, на якому здійснювалося співставлення результатів констатувального та формувального

етапів педагогічного експерименту.

Використовувалися такі методи дослідження: анкетування студентів і вчителів; спостереження за організацією комп'ютерної діагностики здобувачів вищої освіти і педагогів; вивчення навчальних програм закладу вищої освіти, концепцій комп'ютеризації освітнього процесу; робочих програм навчальних дисциплін, що викладаються на інженерно-педагогічних факультетах; моделювання; тест, що вимірює Інтернет-грамотність; опитувальник, за допомогою якого вимірюється емоційно-ціннісна і поведінкова складова інформаційної культури через поєднання відкритих і закритих питань.

Констатувальний етап педагогічного експерименту проводили на базі Криворізького державного педагогічного університету, Дніпропетровського обласного інституту післядипломної освіти, Одеського національного університету імені І. Мечникова, Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, Херсонського державного університету, Державного професійно-технічного навчального закладу «Криворізький центр підготовки та перепідготовки робітничих кадрів будівельної галузі». В експерименті брали участь студенти технологічних факультетів. Konstатувальний експеримент проводився протягом 2-х років, охоплював 1200 студентів і 165 вчителів. Його мета – виявити вихідний рівень сформованості інформаційної культури майбутніх інженерів-педагогів у галузі харчових технологій, визначити рівень сформованості інформаційної культури як показника професіоналізму в майбутніх учителів та суперечностей між потенціалом інформаційної культури і необхідністю її формування.

У програмі констатувального експерименту вирішувалися такі завдання:

- вивчення вихідного рівня сформованості інформаційної культури в учасників експерименту;
- виявлення чинників та причин, що впливають на низький рівень розвитку інформаційної культури;
- виявлення суперечності між потенціалом фахової підготовки і його практичною реалізацією;
- розроблення дослідно-експериментальної програми формування інформаційної культури.

Виходячи з проведеного констатувального дослідження, серед здобувачів вищої освіти домінують середній (45,1 %) та (43 %) низький (42,7 %) та (45,8 %) рівні інформаційної культури. Переважає незначний відсоток студентів підготовлених для використання інформаційних технологій в процесі навчання фахових дисциплін, що свідчить про низький рівень сформованості інформаційної культури й інформаційної грамотності.

Під час дослідження було з'ясовано, що процес формування інформаційної культури займає далеко не пріоритетне місце у фаховій підготовці студентів інженерно-педагогічних факультетів саме через недостатню розробку її змістової сторони й методичного забезпечення, які б відбивали як теоретичні, так і практичні аспекти досліджуваної проблеми, пропонували б конкретну технологію, яка б мала на меті формування інформаційної культури майбутніх учителів.

Висновки. Результати констатувального етапу експерименту дозволили дійти висновків:

- студенти інженерно-педагогічних факультетів не мають чіткого уявлення про сутність, зміст, структурні компоненти, показники та рівні вияву інформаційної культури;
- рівень інформаційної культури студентів низький, процес її формування в системі фахової підготовки не є цілеспрямованим та систематичним;
- фахова підготовка студентів не сприяє певною мірою процесу формування інформаційної культури майбутніх учителів.

Таким чином констатуємо, що в практиці вищої школи мають місце очевидні суперечності між потенціалом фахової підготовки здобувачів вищої освіти і його практичною реалізацією, між постійно зростаючим інтересом майбутніх учителів до процесу формування основних показників інформаційної культури й застарілими формами фахової підготовки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Горбатюк, Р. М. (2008) Розвиток графічних компетенцій у майбутніх інженерів-педагогів. *Молодь і ринок*. № 6 (41). С. 71–76.

Горбатюк Роман Михайлович – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри машинознавства і транспорту, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, gorbaroman@gmail.com.

Волкова Наталія Валентинівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та методики технологічної освіти, Криворізький державний педагогічний університет, volkovanatali1802@gmail.com